

Personer som har neurologiska, motoriska och muskuloskeletala svårigheter och diagnoser

Hur personer med olika funktionsnedsättningar använder internet 2021

Antal svarande: 555

Om denna rapport

Denna rapport är framtagen av Begripsam i samarbete med Centrum för Klinisk Forskning (CKF) Dalarna. Data som utgör underlag för rapporten kommer från undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet, SMFOI. Databesamling har skett 2017, 2019 och 2021.

Arbetet med att producera rapporten har letts av Stefan Johansson, teknologie doktor och VD vid Begripsam AB. Den vetenskapliga granskningen har letts av docent Catharina Gustavsson vid CKF. Rapporten ingår i en serie rapporter som ges ut under vintern 2023 och våren 2024 vars syfte är att ge aktuella lägesbilder av hur personer med funktionsnedsättning använder internet. Dessa rapporter kompletterar bilden av internetanvändning i den svenska befolkningen. Arbetet med dessa rapporter koordineras av Kerstin Ivarson Ahlstrand, projektledare vid Begripsam.

Databesamling och vetenskapliga analyser har skett inom ramen för forskningsprogrammet CoDesign for Accessibility, CoDeAC. De frågeställningar som ligger till grund för databesamlingen och analyser görs i nära samarbete med Föreningen Begripsam och med organisationer och individer i den svenska funktionsrättsrörelsen.

Forskningsarbete har sin grundfinansiering genom medel från Forte och CKF. Rapporten är framtagen med stöd av Post- och telestyrelsen.

Samtliga rapporter går att hitta via www.begripsam.se/internet

Använd gärna det här materialet för att sprida kunskap om villkoren för internetanvändning och användning av smarta telefoner, datorer och surfplattor men ange källan.

Omslagsbilden är skapad av Karin Forsell med hjälp av AI, Adobe Firefly.

Stockholm, december 2023.

Innehållsförteckning

Om denna rapport	2
Diagnoser och svårigheter	5
Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter har du?	5
Internet	6
Använder du internet?	6
Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?	6
Vad av detta använder du?	7
Vad är din inställning?	7
Vilka av dessa e-hälsotjänster har du använt?	9
Har du haft vårdmöten via internet?	9
Känner du dig delaktig i det digitala samhället?	10
Smart telefon	11
Har du tillgång till en smart telefon?	11
Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?	11
Hur tycker du det är att använda en smart telefon?	11
Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?	11
Dator	13
Har du tillgång till en dator i ditt hem?	13
Hur kunnig är du på att använda en dator?	13
Hur tycker du det är att använda dator?	13
Har du några hjälpmedel till din dator?	13
Surfplatta	15
Har du tillgång till en surfplatta?	15
Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?	15
Hur tycker du det är att använda surfplatta?	15
Har du några hjälpmedel i din surfplatta?	15
Bakgrundsvariabler	17
Vilket åldersintervall stämmer för dig?	17
Vilken är din könstillhörighet?	17
Är svenska ditt första språk?	17

I vilket län bor du?	18
I vilken typ av ort bor du?	18
I vilken typ av boende bor du?	18
Får du hjälp av någon i din vardag?.....	19
Bor du tillsammans med någon?.....	19
Vilken är din högsta avslutade utbildning?	19
Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?	20
Vilken inkomst har du per månad?	20
Hur fick du information om den här undersökningen?	20

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter har du?

Svar	Procent	Antal
ADD	4	21
ADHD	7	40
Afasi	10	57
Autismspektrum (Autism, Asperger)	11	61
Bipolär	2	9
Blind	4	22
CP	9	49
Demens, Alzheimer	1	8
Depression	16	87
Dyslexi	5	30
Dyskalkyli, matematiksvårigheter	4	20
Döv, barndomsdöv	2	9
Döv, vuxendöv	0	2
Dövblind	1	3
Epilepsi	15	86
Grav hörselnedsättning	2	9
Grav synnedsättning	6	36
Hjärnskada, förvärvad	23	126
Huvudvärk, migrän	28	158
Kommunikationssvårigheter	12	66
Koncentrationssvårigheter	25	141
ME/CFS (Kroniskt trötthetssyndrom)	7	39
Känslig för starka intryck (flimmer, ljus, ljud)	26	144
Läsvårigheter	13	73
Minnessvårigheter	27	151
MS	10	53
Parkinson	12	65
Räknesvårigheter	11	61
Rörelsehinder, finmotorik	21	114
Stroke	23	125
Schizofreni, psykossjukdom	1	6
Självförtroende/självkänsla, bristande	11	62
Skrivsvårigheter	14	79
Social rädsla	6	31
Språkstörning, DLD	3	15
Svårt att förstå	9	50
Svårt att lära mig nya saker	12	69
Svårt att komma igång eller avsluta saker	20	111
Svårt att sitta	6	34
Svårt att behålla fokus på en uppgift	19	105
Talsvårigheter	12	66
Utvecklingsstörning eller intellektuell funktionsnedsättning	9	48
Ångest	16	87
Annan	10	55

Internet

Använder du internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	97	506
Nej	3	13
	Totalt	519

Tycker du att det är svårt att använda internet?

Svar	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	58	283
Det är svårt att söka information	11	53
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	20	96
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	19	91
Det är svårt att förstå innehåll	15	73
Det är svårt med lösenord	29	141
Det är svårt för att design och utformning är störande	15	71
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	4	21
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	8	41
Vet inte	3	14
Annat	14	67

Har du svarat nej - att du inte använder internet:

Varför använder du inte internet?

Svar	Procent	Antal
Jag är inte intresserad	36	4
Det är för svårt	55	6
Jag kan inte för jag vet inte hur man gör	27	3
Jag har ingen dator, telefon eller surfplatta	27	3
Jag har ingen internetuppkoppling	27	3
Jag har inte de hjälpmedel jag behöver	9	1
Det är för dyrt	18	2
Annat	9	1

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	37	188
Nej	60	304
Vet inte	3	13
	Totalt	505

Vad av detta använder du?

Svar	Procent	Antal
Blogg, har en egen	7	34
Blogg, läser andras	15	78
Facebook	78	396
Instagram	53	271
Snapchat	14	72
Dejtingtjänster	7	38
Vädertjänster, till exempel SMHI, klart.se	67	340
Musiktjänster, till exempel Spotify	59	302
Kartor och vägvisning	65	332
Spela spel	44	225
Titta på TV-program, till exempel SVT Play	67	342
Titta på Youtube	67	339
Titta på Netflix eller andra streamingtjänster	47	238
Lyssna på radioprogram	42	213
Lyssna på poddar	35	176
Läsa dagstidning	51	262
Köpa biljetter till resor	44	222
Köpa biljetter till evenemang	39	201
Boka tider till sjukvården	60	304
Boka tider till tandvården	30	152
Mobilt BankID	80	406
E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	16	80
Swish	72	364
Betala räkningar	76	388
E-handel, köpa saker via internet	65	333
Webbmöten, till exempel via Zoom, Teams, Skype, Messenger, Facetime	64	325
Lyssna på ljudböcker, till exempel Storytel, Nextory	26	133
Lyssna på talböcker lånade via Legimus	14	69
E-post	71	362

Vad är din inställning?

Biljetter

Svar	Procent	Antal
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	53	257
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	12	60
Inget av alternativen passar mig	35	171
	Totalt	488

Boka tider till vården

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till sjukvården via internet	50	243
Jag undviker om möjligt att boka tider till sjukvården via internet	23	109
Inget av alternativen passar mig	27	131
	Totalt	483

Boka tider till tandvården

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till tandvården via internet	30	141
Jag undviker om möjligt att boka tider till tandvården via internet	24	115
Inget av alternativen passar mig	46	219
	Totalt	475

Mobilt BankID

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda Mobilt BankID	78	377
Det är svårt att använda Mobilt BankID	7	36
Inget av alternativen passar mig	15	73
	Totalt	486

E-legitimation, som inte är Mobilt BankID

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att använda E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	21	97
Det är svårt att använda E-legitimation, som inte är Mobilt BankID	9	41
Inget av alternativen passar mig	70	319
	Totalt	457

Betala räkningar via internet

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att betala räkningar	71	348
Det är svårt att betala räkningar	15	71
Inget av alternativen passar mig	14	70
	Totalt	489

E-handla

Svar	Procent	Antal
Det är lätt att e-handla, köpa saker via internet	63	307
Det är svårt att e-handla, köpa saker via internet	17	81
Inget av alternativen passar mig	20	99
	Totalt	487

Vilka av dessa e-hälsotjänster har du använt?

Svar	Procent	Antal
1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation	80	352
1177 e-tjänster, där man behöver logga in	85	371
Capio Online, CapioGo	7	32
KRY	11	50
Min Doktor	9	38
Medicoo	0	1
Dr24	4	16
Annan	13	57

Hur tycker du att 1177 webbplatsen med sjukvårdsinformation fungerar?

Svar	Procent	Antal
Den är lätt	66	229
Den är svår	22	78
Jag har ingen uppfattning	12	41
	Totalt	348

Hur tycker du att 1177 e-tjänster, där man behöver logga in, fungerar?

Svar	Procent	Antal
Den är lätt	68	250
Den är svår	22	81
Jag har ingen uppfattning	10	35
	Totalt	366

Har du haft vårdmöten via internet?

Svar	Procent	Antal
Ja, före Corona-pandemin	10	49
Ja, under Corona-pandemin	37	179
Nej	59	283
Vet inte	2	8

Vårdmöten via internet

Svar	Procent	Antal
Jag försöker boka alla mina tider till sjukvården som vårdmöten via internet	34	65
Jag undviker om möjligt att boka alla mina tider till sjukvården som vårdmöten via internet	22	42
Inget av alternativen passar mig	43	82
	Totalt	189

Känner du dig trygg/säker med vårdmöten via internet?

Svar	Procent	Antal
Ja	28	130
Till viss del	21	97
Nej	11	49
Vet inte	40	186
	Totalt	462

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

Svar	Procent	Antal
Ja	57	270
Till viss del	33	157
Nej	8	38
Vet inte	3	12
	Totalt	477

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Ja	84	406
Nej	15	70
Vet inte	1	5
	Totalt	481

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	62	295
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper och hjälpmedel	20	94
Jag kan inte tillräckligt om smarta telefoner för det jag vill använda smarta telefoner till	4	21
Jag kan inte alls använda en smart telefon	9	44
Vet inte	4	20
	Totalt	474

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

Svar	Procent	Antal
Lätt	52	212
Varken lätt eller svårt	37	151
Svårt	8	32
Vet inte	2	10
	Totalt	405

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

Svar	Procent	Antal
Ja	36	143
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	10	41
Nej	39	158
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	6	23
Vet inte	9	36
	Totalt	401

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din smarta telefon

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	25	43
Förstoring	29	51
OCR-program	13	22
Ordprediktion	13	22
Punktskriftsdisplay	2	3
QR-scanner	43	75
Röststyrning	22	39
Skärmläsningsprogram, Voice Over	11	19
Stavningskontroll	40	70
Tal till text	17	30
Talsyntes/uppläsningprogram	12	21
Telefonen i sig är mitt hjälpmedel	53	93
Annat	16	27

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

Svar	Procent	Antal
Ja	90	433
Nej	9	44
Vet inte	0	2
	Totalt	479

Hur kunnig är du på att använda en dator?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	64	305
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	22	106
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	7	33
Jag kan inte alls använda dator	4	19
Vet inte	2	11
	Totalt	474

Hur tycker du det är att använda dator?

Svar	Procent	Antal
Lätt	50	215
Varken lätt eller svårt	39	167
Svårt	8	34
Vet inte	3	13
	Totalt	429

Har du några hjälpmedel till din dator?

Svar	Procent	Antal
Ja	21	89
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	8	34
Nej	60	253
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	8	32
Vet inte	8	32

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din dator

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	17	19
Förstoring	38	42
OCR-program	14	16
Ordprediktion	11	12
Punktskriftsdisplay	9	10
QR-scanner	15	17
Röststyrning	12	13
Skärmläsningprogram, typ Jaws, Vocie Over	14	16
Speciell mus	25	28
Speciellt tangentbord	13	14
Stavningskontroll	38	42
Tal till text	14	16
Talsyntes/uppläsningprogram	29	32
Datorn i sig är mitt hjälpmedel	29	33
Annat	17	19

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Ja	65	309
Nej	34	161
Vet inte	1	3
	Totalt	473

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	56	260
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	19	86
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	6	27
Jag kan inte alls använda surfplatta	9	40
Vet inte	11	50
	Totalt	463

Hur tycker du det är att använda surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Lätt	59	179
Varken lätt eller svårt	29	88
Svårt	9	26
Vet inte	4	12
	Totalt	305

Har du några hjälpmedel i din surfplatta?

Svar	Procent	Antal
Ja	23	70
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	7	22
Nej	57	170
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	5	16
Vet inte	7	21
	Totalt	299

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder till din surfplatta

Svar	Procent	Antal
Bildtelefon	18	32
Förstoring	19	34
OCR-program	8	14
Ordprediktion	6	11
Punktskriftsdisplay	2	3
QR-scanner	22	39
Röststyrning	11	19
Skärmläsningprogram, Voice Over	7	12
Stavningskontroll	35	62
Tal till text	15	26
Talsyntes/uppläsningprogram	11	20
Surfplattan i sig är mitt hjälpmedel	39	69
Annat	16	28

Bakgrundsvariabler

Vilket åldersintervall stämmer för dig?

Svar	Procent	Antal
Under 16 år	2	7
16–24 år	3	12
25–34 år	10	44
35–44 år	15	68
45–54 år	19	85
55–64 år	24	108
65–75 år	22	100
76 år eller äldre	7	34
	Totalt	458

Vilken är din könstillhörighet?

Svar	Procent	Antal
Man	33	152
Kvinna	65	296
Annan	1	6
Jag vill inte svara	1	3
	Totalt	457

Är svenska ditt första språk?

Svar	Procent	Antal
Ja	92	421
Nej	8	38
	Totalt	459

I vilket län bor du?

Svar	Procent	Antal
Stockholms län	25	114
Uppsala län	6	28
Södermanlands län	2	10
Östergötlands län	2	8
Jönköpings län	2	10
Kronobergs län	1	6
Kalmar län	2	10
Gotlands län	1	5
Blekinge län	1	3
Skåne län	14	66
Hallands län	3	15
Västra Götalands län	19	86
Värmlands län	3	16
Örebro län	4	20
Västmanlands län	1	6
Dalarnas län	2	8
Gävleborgs län	2	10
Västernorrlands län	2	7
Jämtlands län	1	4
Västerbottens län	3	15
Norrbottens län	2	10
Vet inte	1	3
	Totalt	460

I vilken typ av ort bor du?

Svar	Procent	Antal
Stad	64	290
Mindre samhälle	23	106
Landsbygd	13	59
Vet inte	0	1
	Totalt	456

I vilken typ av boende bor du?

Svar	Procent	Antal
Hyseslägenhet, vanlig	32	146
Bostadsrättslägenhet	24	111
Villa, hus	37	170
Gruppboende	2	11
Servicelägenhet	2	10
Annat stödboende	1	3
Annat	2	7
	Totalt	458

Får du hjälp av någon i din vardag?

Svar	Procent	Antal
Ja	36	161
Nej	64	291
	Totalt	452

Vilken typ av hjälp?

Svar	Procent	Antal
Hemtjänst	31	48
Personlig assistans	21	32
Boendestöd, stödpersoner eller liknande	34	53
God man/förvaltare	15	24
Anhörig/närstående	37	58
Annat	15	24

Bor du tillsammans med någon?

Svar	Procent	Antal
Ja	62	281
Nej	38	174
	Totalt	455

Vem eller vilka bor du tillsammans med?

Svar	Procent	Antal
Sammanboende, partner eller gift	83	231
Barn under 18 år	18	49
Hemmaboende barn över 18 år	12	32
Bor med mina föräldrar eller en förälder	10	28
Delar bostad med en vän (eller flera) – kollektivboende	1	4
Annat	2	5

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

Svar	Procent	Antal
Grundskola	9	42
Grundsärskola	1	5
Gymnasium	28	126
Gymnasiesärskola	6	28
Yrkesutbildning/Yrkes högskola	9	41
Folkhögskola	4	18
Högskola/Universitet	41	186
Annan	1	6
Vet inte	1	3
	Totalt	455

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer med din nuvarande situation?

Svar	Procent	Antal
Arbetar	29	134
Arbetslös	6	26
Hemma med barn	1	3
Pensionär	31	140
Sjukskriven	15	67
Sjukersättning/Förtidspensionär	25	116
Daglig verksamhet	7	31
Aktivitetsersättning	5	25
Studerar	7	33
Annat	3	15
Vet inte	0	1

Vilken inkomst har du per månad?

Svar	Procent	Antal
0 kronor	3	13
1- 4 999 kronor	2	7
5 000 – 9 999 kronor	7	32
10 000 – 14 999 kronor	26	117
15 000 – 19 999 kronor	16	72
20 000 – 24 999 kronor	11	49
25 000 – 29 999 kronor	8	36
30 000 – 49 999 kronor	11	51
50 000 kronor eller mer	3	13
Jag vill inte svara på den frågan	14	61
	Totalt	451

Hur fick du information om den här undersökningen?

Svar	Procent	Antal
E-post	46	198
Facebook	25	105
Tidning	2	8
Vän/närstående	6	27
Min organisation	24	103
Annat sätt	10	43